

Πορφύριος ο όσιος των μυστικών συχνοτήτων...

εικοστός αιώνας, αιώνας αποστασίας και εφηρμοσμένης αθείας σ' Ανατολή και Δύση, αιώνας μηδενισμού, σαρκολατρείας και εκκοσμίκευσης, αποδεικνύεται και αιώνας αγιότητας. Η θεόπνευστη ρήση του Παύλου, «ου επλεόνασεν η αμαρτία, υπερεπέρισσευσεν η χάρις» (Ρωμ. 5,20) επαληθεύεται διαχρονικά. Αυτό το ζήσαμε έντονα με τη διαπίστωση και διακήρυξη της αγιότητας του αγίου νέου ιερομάρτυρος Φιλουμένου του Κυπρίου το έτος 2009 και, πρόσφατα, στις 27.11.2013, με αυτή του οσίου Πορφύριου του Καυσοκαλυβίτου.

Ο χριστεπώνυμος βεβαίως Ορθόδοξος λαός ακροάται την αγιότητα και άλλων ουρανοπολιτών ανθρώπων του εικοστού αιώνας, όπως των οσίας μνήμης πατέρων ημών Ιακώβου Τσαλίκη του εν Ευβοία, Παϊσίου του Αγιορείτου, Βησσαρίωνος της Μονής Αγάθωνος, κ.α. Εδώ πρέπει να διασαφηνίσουμε, ότι είναι ο κλήρος και λαός της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ο οποίος βιώνει και «ψηλαφεί» πρώτος την αγιότητα ενός δούλου του Θεού και, εν καιρώ, όταν το θέμα ωριμάσει και κριθεί κατάλληλη η στιγμή, παραπέμπεται στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, η Σύνοδος του οποίου, αφού

εξετάσει ενδελεχώς τον κατηρτισμένο σχετικό φάκελλο, κάνει τη διαπίστωση της αγιότητας κάποιου Ορθόδοξου χριστιανού, την οποία στη συνέχεια διακηρύττει στα πέρατα της Οικουμένης, εγγράφοντας τον διακηρυχθέντα άγιο στο Εορτολόγιο της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας[1].

Δεν είναι εύκολο να μιλήσει κανείς για τον όσιο Πορφύριο τον Καυσοκαλυβίτη, τον διορατικό, τον σοφό και θεοδίδακτο συμπαντικό επιστήμονα, γιατί οι λέξεις αδυνατούν να περιγράψουν και να αποδώσουν με ακρίβεια τη σπάνια χαρισματική του προσωπικότητα, την αγιότητά του. Μια αγιότητα, που αναπτύχθηκε και ανδρώθηκε μέσα στην εν Χριστώ άσκηση και αποτελεί αδιάσπαστη φυσική συνέχεια της ασκητικής παράδοσης των μεγάλων ασκητών της Εκκλησίας μας από τους πρώτους αιώνες μέχρι και σήμερα. Άλλωστε, η πανηγυρική υποδοχή της διακήρυξης της αγιότητας του οσίου Πορφυρίου από τον λαό μας μαρτυρεί την αγιοπνευματική παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που τη θέλει να είναι συνυφασμένη με τη βιωμένη μέσα στους αιώνες αυθεντική κι ανόθευτη λαϊκή ευσέβεια, η οποία γνωρίζει να αναγνωρίζει την αγιότητα των χαριτωμένων ανθρώπων, πολύ πριν την επίσημη διακήρυξη της αγιότητάς τους, όπως ήδη αναφέραμε.

Μέσα σε συνθήκες μιας γενικώτερης πνευματικής κρίσης, με όλα τα τραγικά επακόλουθά της σε όλο τον ελληνισμό και σ' ολόκληρο τον κόσμο, το σοφό Οικουμενικό Πατριαρχείο μας ανήγγειλε, *«δεύτε λάβετε φως εκ του ανεσπέρου φωτός»* και η λαμπάδα είναι η *«αείποτε καιομένη»* του οσίου πατρός ημών Πορφυρίου, του διορατικού ασκητού και συμπαντικού επιστήμονος, που άναψε η πυρσοφεγγής του Πνεύματος ενέργεια. Τις δύσκολες τούτες μέρες, έρχεται ο ταπεινός Καυσοκαλυβίτης να μας αναπαύσει εν Πνεύματι και να μας διδάξει, πως πρέπει να ζήσουμε, πως να αγαπήσουμε, να γνωρίσουμε και να ερωτευθούμε τον Χριστό. Δεν έχουμε καμμία αμφιβολία, ότι η αγία μας Εκκλησία ενέταξε στο Εορτολόγιό της ένα σύγχρονο άγιο, *«φωστήρα και θεολόγον της οικουμένης»*, επάνω στον οποίο θα στηριχθούν πολλοί χειμαζόμενοι και αδύναμοι άνθρωποι του παρόντος και του μέλλοντος.

Ο όσιος Πορφύριος, κατά κόσμο Ευάγγελος Μπαϊρακτάρης, γεννήθηκε το 1906 στο χωριό Άγιος Ιωάννης Καρυστίας στην Εύβοια. Δύο μόνο χρόνια φοίτησε στο σχολείο, γιατί, ένεκα φτώχειας της οικογένειάς του, ρίχθηκε από μικρός στη βιοπάλη. Η καθαρή του καρδιά πόθησε από πολύ νωρίς τον Χριστό. Διαβάζοντας τον Βίο του οσίου Ιωάννη του Καλυβίτη, του γεννήθηκε ο πόθος της μοναχικής ζωής και σε ηλικία μόλις 14 ετών, θέλοντας να μιμηθεί τον αγαπημένο του άγιο, εγκαταλείπει τον κόσμο και πάει στο Άγιον Όρος, για να ασκητέψει. Εκεί συναντά τους Γέροντες Ιωαννίκιο και Παντελεήμονα και μένει μαζί τους στα

Καυσοκαλύβια. Έτσι γίνεται, ως μιμητής του Καλυβίτη, Καυσοκαλυβίτης. Κοντά στους δύο τούτους ενάρετους και αυστηρούς Γέροντες ασκείται καθημερινά στην υπακοή και τη νέκρωση του θελήματός του και, λίγο πριν τα είκοσί του χρόνια, τον επισκέπτεται πλούσια η θεία Χάρη. Ο τότε μοναχός Νικήτας, όπως ονομάστηκε στη μοναχική του κουρά ο μικρός Ευάγγελος, περιμένει κάποτε στον προνάρθκα του Κυριακού (κεντρικού ναού) της Σκήτης των Καυσοκαλυβίων, να αρχίσει η αγρυπνία. Φθάνει τότε ο γέρο Δημάς, ένας κρυφός άγιος, ενενήντα ετών, πρώην αξιωματικός του ρωσικού στρατού, ο οποίος δεν αντιλαμβάνεται την παρουσία του π. Νικήτα. Βέβαιος, ότι κανείς άλλος δεν βρίσκεται εκεί, αρχίζει να προσεύχεται θερμά μπροστά στην κλειστή πόρτα του ναού με στρωτές μετάνοιες. Τότε αρχίζει να ξεχειλίζει η Χάρη από τον ασκητή Δημά ως φως, και να απλώνει παντού, καλύπτοντας και τον μοναχό Νικήτα (Πορφύριο). Με άλλα λόγια, ο Θεός χρησιμοποίησε ένα κρυφό άγιο, τον πυρφόρο και θεοφόρο Γέροντα Δημά, για ν' ανάψει τη φλόγα του Πνεύματος σ' ένα άλλο άγιο, τον μοναχό Νικήτα, που ήταν έτοιμο «εύφλεκτο υλικό», να δεχθεί τη θεία Χάρη.

Από τότε άνοιξαν οι αισθήσεις του οσίου Πορφυρίου και η προσευχή του έγινε διαπεραστική. Το διορατικό χάρισμα, που έλαβε από τον Θεό, δεν ήταν περιορισμένης κλίμακας, αλλά πολύ μεγάλης. Άκουε, οσφραίνονταν και έβλεπε τα πάντα από χιλιόμετρα μακριά. Μιλούσε για όλα με λεπτότητα και απαλότητα, για το σύμπαν, τους ουρανοί, τους πλανήτες, την επιστήμη, τα λουλούδια, τα πουλιά, τη φύση, την ψυχή, την καρδιά, τον νου και τη συμπεριφορά των ανθρώπων, τη θεία Λειτουργία, τους ύμνους. Και, δεν του δόθηκε άνωθεν η γνώση απλώς των όντων, αλλά και η γνώση των λόγων των όντων, δηλαδή η αποκάλυψη της γνώσης του γιατί πλάσθηκε το κάθε δημιούργημα και ποιό σκοπό έχει. Προκαλούσε βεβαίως έκπληξη και θαυμασμό στους ανθρώπους με τα χαρίσματά του, αλλ' αυτό δεν γινόταν για να θαυμάζουν τον ίδιο, αλλά για να τους οδηγεί στη μετάνοια, ώστε να δημιουργηθεί μέσα τους ένα ωραίο κλίμα, για να είναι σε θέση να πουν· «*Έλα, Χριστέ μου, γιατί χωρίς Εσένα, όσο ωραίο κι αν είναι το κλίμα αυτό, η ομορφιά είναι λειψή, επειδή Εσύ είσαι η μόνη πηγή της ωραιότητας. Ο μόνος Ωραίος, ο αείποτε Ωραίος, ο Ωραίος κάλλει παρά πάντας βροτούς!*» Τον ενδιέφερε οι άνθρωποι να γνωρίζουν τον Χριστό χωρίς βία. Να εμπνέονται από τα δημιουργήματά Του, την ομορφιά της φύσης, από μια καλή ψυχή, μια ωραία εικόνα, μια ωραία μουσική, να θαυμάζουν, να εκπλήσσονται και να χαίρονται έτσι τον Δημιουργό του σύμπαντος κόσμου και τη δημιουργία Του. Πολλές φορές, ακούγοντάς τον να εκφράζεται έτσι, αισθάνθηκα αυτό, που γράφει στο πρώτο κεφάλαιο της *Γένεσης* :«*και είδεν ο Θεός τα πάντα, όσα εποίησεν, και ιδού καλά λίαν*» (Γεν.1,31).

Ο μοναχός Νικήτας, λόγω σοβαρής ασθένειάς του, μεταβαίνει αργότερα από το

Άγιον Όρος στη Μονή Αγίου Χαραλάμπους Ευβοίας, όπου ο αρχιεπίσκοπος Σινά Πορφύριος, διαπιστώνοντας τη χαρισματική του προσωπικότητα, τον χειροτονεί ιερέα σε ηλικία μόλις 20 ετών, δίνοντάς του μάλιστα και το όνομά του. Το 1940 ο π. Πορφύριος διορίζεται εφημέριος στην Πολυκλινική Αθηνών, στην «έρημο της Ομόνοιας», όπως έλεγε ο ίδιος. Στη θέση τούτη παραμένει για 33 χρόνια, εξομολογώντας, προσευχόμενος, συμβουλευόμενος και πολλές φορές θεραπεύοντας με τη Χάρη του Θεού ασθενείς. Είναι αξιοσημείωτο ότι, κατά τη διάρκεια της ιερατικής του διακονίας στην Πολυκλινική Αθηνών, την εποχή της κατοχής, συνδέθηκε πολύ στενά με τον Κύπρου Μακάριο Γ΄, τότε διάκονο του ναού Αγίας Ειρήνης Αιόλου. Έλεγε χαρακτηριστικά ο όσιος: «Την κατοχή την περάσαμε μαζί.» Το 1950 ενοικιάζει το εγκαταλελειμμένο Μονύδριο του Αγίου Νικολάου στα Καλλίσια Πεντέλης, όπου συχνάζει προσευχόμενος και καλλιεργώντας τα εκεί κτήματα, ενώ το 1979 εγκαθίσταται στο Μήλεσι Αττικής, κοντά στον Ωρωπό, όπου ανεγείρει σταδιακά το μεγάλο Ησυχαστήριο της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Τελικά, τον Ιούνιο του 1991, προαισθανόμενος το επερχόμενο τέλος, ζήτησε και τον μετέφεραν, τυφλό πλέον και ασθενή, στον τόπο της μετανοίας του, το καλύβι του Αγίου Γεωργίου στα Καυσοκαλύβια του Αγίου Όρους, όπου και παρέδωσε την αγία του ψυχή εις χείρας Θεού το πρωί της 2ας Δεκεμβρίου 1991.

Για τον όσιο Πορφύριο ασφαλώς γράφτηκαν και θα γραφούν πολλά. Θα ήθελα όμως εδώ να καταθέσω την προσωπική μου μαρτυρία για τον μεγάλο τούτο σύγχρονο άγιο, μέσα από τις συναντήσεις και τη γνωριμία, που με αξίωσε ο Κύριος να έχω μαζί του ως φοιτητής στην Αθήνα.

Προσωπικά, μου είχε πει ότι θα γίνω ιερέας, γιατί είχα ένα πρόπαππο ιερέα, που προσευχόταν και έλεγε: «Θεέ μου, βγάλε έναν παπά από τη γενιά μας, να μας μνημονεύει!» Και, όταν αργότερα είχα πάρει την απόφαση να ακολουθήσω τον μοναχικό βίο και τον επισκέφτηκα, για να του πω ότι ήθελα να διακόψω τις σπουδές μου στη Νομική, αυτός επέμενε να πάρω το πτυχίο, λέγοντάς μου: «Αυτό το πτυχίο θα το πάρεις! Θα το καθυστερήσεις ένα χρόνο, γιατί θα πηγαίνεις από μοναστήρι σε μοναστήρι, αλλά πρέπει να το πάρεις. Δεν σου μιλώ εγώ, αλλά το Άγιο Πνεύμα. Το πτυχίο αυτό θα σου το ζητήσει κάποτε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου.» Όπως και έγινε! Το 1998 χειροτονούμαι και ενθρονίζομαι Μητροπολίτης Μόρφου και, στην πρώτη συνεδρία της Συνόδου που παρακάθησα, ο τότε Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Α΄ με διορίζει, λόγω του πτυχίου της Νομικής, σε ανακριτική επιτροπή, προς διερεύνηση κάποιων οικονομικής φύσεως τότε προβλημάτων. Ο όσιος Πορφύριος είχε ιδεί αυτή τη στιγμή χρόνια πριν!

Θυμάμαι μια φορά, που μας διηγείτο μια επίσκεψή του σε ναό Μονής στην Άμφισσα. Την ώρα που θαύμαζε το ωραίο αρχαίο εικονοστάσι του ναού, σκέφτηκε: «Τι

Λειτουργίες θα είδε το εικονοστάσι αυτό!». Και, αμέσως, «άνοιξε» η όρασή του και έβλεπε παλαιές Λειτουργίες, που τελέστηκαν εκεί. Είδε μια Λειτουργία, που έγινε την εποχή της Ελληνικής Επανάστασης, οπότεν ήρθαν εκεί οι Τούρκοι και έσφαξαν τους μοναχούς. Έβλεπε την αγωνία, που είχαν οι μοναχοί εκείνοι στην προσευχή τους, καθώς και το αιματοβαμμένο από τα αίματά τους εικονοστάσι. Κι όλα τούτα έγιναν με αφορμή ένα καλό λογισμό του π. Πορφυρίου, ένα θαυμασμό στην ομορφιά του εικονοστασίου.

Επέμενε πολύ στο Μυστήριο της θείας Εξομολόγησης και έλεγε κάτι πολύ σημαντικό, που δεν του δίνουμε σημασία, γιατί δεν το γνωρίζουμε. «Δεν ευθύνεται μονάχα ο άνθρωπος για τα παραπτώματά του...Ο κάθε άνθρωπος έχει πάρει μέσα του και τα βιώματα των γονέων του και ειδικά της μητέρας...δημιουργείται μία κατάσταση στην ψυχή του ανθρώπου εξαιτίας των γονέων του, που την παίρνει μαζί του σ' όλη του τη ζωή, αφήνει ίχνη μέσα του...Υπάρχει, όμως, ένα μυστικό. Υπάρχει κάποιος τρόπος ν' απαλλαγεί ο άνθρωπος απ' αυτό το κακό. Ο τρόπος αυτός είναι η γενική Εξομολόγηση, που γίνεται με τη Χάρη του Θεού...Πολλές φορές έχω μεταχειρισθεί αυτή τη γενική Εξομολόγηση και είδα θαύματα πάνω σ' αυτό. Την ώρα που τα λες στον εξομολόγο, έρχεται η θεία Χάρη και σε απαλλάσσει απ' όλα τα άσχημα βιώματα και τις πληγές και τα ψυχικά τραύματα και τις ενοχές· διότι, την ώρα που τα λες, ο εξομολόγος εύχεται θερμά στον Κύριο για την απαλλαγή σου.»[2] Γι' αυτό και ο άνθρωπος, αν δεν καταλλαγεί, δεν ενωθεί με τον Θεό, μέσω του Μυστηρίου της Εξομολόγησης, όλο και περισσότερες επιπλοκές θα παθαίνει στη ψυχή του.

Εδώ, θα αναφερθώ σύντομα σε ένα σχετικό προσωπικό μου βίωμα με τον όσιο Πορφύριο. Όταν κάποτε τον επισκέφθηκα, του λέω· «Ξέρεις, Γέροντα, μου λένε ότι πρέπει να γίνω και παπάς, κι όχι μόνο μοναχός, αλλά εγώ, ξέρεις, έχω αδυναμία στα χέρια! Πως θα γίνω παπάς; Άσε, που έχω και άλλα προβλήματα, π.χ. θυμώνω εύκολα και είμαι απότομος. Δεν έχω και την καλύτερη κληρονομικότητα!» Μόλις του είπα τη λέξη κληρονομικότητα, έπιασε το χέρι μου, κρατώντας το, όπως παίρνουμε τον σφυγμό κάποιου, και μου λέει· «Για να δούμε! Μα δεν είναι μόνο αυτό, που έχεις!» Κι εγώ, ως ορμητικός Ζωδιάτης που είμαι, του λέω· «Και τι άλλο έχω;» Ομολογώ, ότι επί μισή ώρα περίπου κατέβαινε από υπόγειο σε υπόγειο της ψυχής μου και είδε όλα τα χάλια μου! Προσωπικά, κληρονομικά, επίκτητα! Κι αφού μου έκανε αυτή την αγία ψυχανάλυση, μου είπε· «Αυτός είσαι και μη ψάχνεσαι απ' εδώ κι απ' εκεί. Ούτε και περισσότερος, αλλ' ούτε και λιγότερος. Με αυτά θα αγωνιστείς, που άντεξες μαζί μου και άντεξα κι εγώ να βλέπω, αυτά που κληρονόμησες κι αυτά που έχεις. Και τώρα που θα βγεις έξω, όχι να λες από 'δω κι από 'κει, ότι ευωδιάζω!» Κι αυτό το είπε, γιατί εκείνη την ώρα γέμισε όλο το δωμάτιο ευωδία, αρώματα, έγινε σαν μυροπωλείο! «Ξέρεις», μου λέει, «έχω κάτι

λείψανα αγίων εδώ, και όταν γίνεται καθαρή Εξομολόγηση, γενική Εξομολόγηση, χαίρονται αυτά! Αλλά χαίρομαι κι εγώ, που είχες την τόλμη να κατέβουμε μαζί στον άδη της ψυχής σου.»

Το εκπληκτικό, όμως, με τον όσιο Πορφύριο, δεν είναι ότι από μικρός έλαβε το διορατικό χάρισμα σε βαθμό, που να βλέπει όλο το σύμπαν και τον κόσμο, αλλά το πως κράτησε το χάρισμα αυτό. Γιατί ο Θεός, ως «χουβαρντάς», μπορεί να δώσει πολλά χαρίσματα, αλλά το ζήτημα είναι πως τα διαχειρίζεσαι και πως τα κρατάς, να μην τα χάσεις. Και ο όσιος κράτησε τα χαρίσματα αυτά, αφενός γιατί ποτέ του δεν διαμαρτυρήθηκε για τις πολλές και μεγάλες ασθένειές του -σκεφτείτε, ότι αυτός που έβλεπε το σύμπαν και τους αστέρες, τα έγκατα της γης, τις ψυχές των ανθρώπων και έβγαζε δαιμόνια, επέτρεψε ο Κύριος να πάσχει από μικρός, και τέλος να προσβληθεί από καρκίνο και να τυφλωθεί- και, αφετέρου, γιατί είχε επιμελημένη μετάνοια μέχρι την οσιακή κοίμησή του. Μάλιστα, η μετάνοιά του ήταν τόσο μεγάλη, που λέπτυνε σε μεγάλο βαθμό τη συνείδησή του, την επίγνωση του εαυτού του, ώστε στην πνευματική του διαθήκη, που μας άφησε λίγους μήνες πριν κοιμηθεί, λέει ότι έκανε πολλές αμαρτίες από μικρός, τις οποίες βεβαίως εξομολογήθηκε, αλλά αισθανόταν ότι οι πνευματικές του αμαρτίες ήταν πάρα πολλές, και ζητούσε από τα πνευματικά του τέκνα να προσεύχονται γι' αυτόν. Διότι, όπως έχουμε σαρκικές και ψυχικές αμαρτίες, έχουμε και πνευματικές. Και ο άνθρωπος αυτός του Θεού χρησιμοποιούσε το διορατικό του χάρισμα, όχι μόνο για να βλέπει μέσα στην καρδιά του καθενός, αλλά για να βλέπει και τα δικά του λάθη και πάθη και να μετανοεί γι' αυτά.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμα της προσωπικότητας του οσίου Πορφυρίου ήταν η μεγάλη αγάπη που είχε για τις Ακολουθίες της Εκκλησίας και την εκκλησιαστική υμνωδία. Έμαθε να ψέλνει τους διάφορους Κανόνες, πράγμα όχι εύκολο, αποστήθισε όλο το Ψαλτήριο του Δαβίδ, όπως συνηθιζόταν στην αρχαία μοναστική πράξη, καθώς και την Καινή Διαθήκη, ειδικότερα μάλιστα το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο, που, όταν μπορούσε, το απήγγελλε όρθιος. Όταν τα πνευματικά του τέκνα του ζητούσαν να κάνουν κομποσχοίνι στη θέση των Ακολουθιών, τους έλεγε: «Καλό είναι και τούτο, αλλά ανώτερο είναι να διαβάσεις τα υμνογραφικά κείμενα που έγραψε ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, ο άγιος Θεοφάνης ο Γραπτός κ.α., γιατί κάθε λέξη είναι γραμμένη από το Άγιο Πνεύμα. Και μόνο να δει αυτά τα κείμενα το μάτι σου, να τα ακούσει το αυτί σου, να τα ψάλλει η γλώσσα σου, το Άγιο Πνεύμα σε αγιάζει, και μετά εύκολα ερωτεύεσαι τον Χριστό και όλα τα κακά αντέχονται.» Εδώ να τονίσουμε και το πόσο ιδιαίτερα επέμενε ο όσιος στην απόκτηση του θείου έρωτα. Γι' αυτό και, επαναλαμβάνοντας στίχο ενός ωραιότατου οσιακού Δοξαστικού, συμβούλευε συχνά: *«αγαπήσατε τον Χριστόν· μηδέν προτιμήσητε της αγάπης αυτού!»*

Θεωρώ επίσης πολύ σημαντική τη διδαχή του περί μετανοίας. Έλεγε χαρακτηριστικά, ότι υπάρχουν δύο τρόποι μετανοίας. Ο ένας έχει να κάνει με τη μνήμη του θανάτου, τη μνήμη της κολάσεως, τη μνήμη της Δευτέρας Παρουσίας, που σε βοηθούν να βρίσκεσαι συνέχεια σε πνευματική εγρήγορση, πολεμώντας τα πάθη σου. Ο άλλος είναι ο «*αναίμακτος*», όπως τον ονόμαζε, δηλ. το να μη μπεις σε ανοιχτή αιματηρή πάλη με τον εχθρό διάβολο, οπότεν μπορεί να πληγωθείς. «*Σου έρχεται ένας λογισμός, μια επιθυμία; Μην πανικοβάλλεσαι! Γύρισε αμέσως κάπου την προσοχή σου. Μην προσέχεις συνεχώς το μαράζι που έχεις, το παράπονο εναντίον κάποιου. Αν σας θέτει εμπόδια ο πονηρός, να τον περιφρονείτε*», συμβούλευε. Δηλαδή, έδινε μεγάλη σημασία στον προσανατολισμό του νου. Δεν ακύρωνε τον πρώτο τρόπο μετανοίας και πνευματικής αντίστασης στις πειρασμικές προσβολές, αλλά προέκρινε τον δεύτερο, τον «*αναίμακτο τρόπο*».

Κύριο και καίριο χαρακτηριστικό της ασκητικής ζωής του οσίου Πορφυρίου ήταν ότι καταγινόταν στην πνευματική εργασία αθόρυβα, με ταπείνωση και αφάνεια. Ταπείνωνε το σώμα και την ψυχή του με υπακοή, υπομονή και μετάνοια, αλλά μυστικά. «*Η εσωτερική εργασία, έλεγε, να είναι μυστική. Όχι μόνο να μην γνωρίζουν οι άλλοι, πως εμείς εργαζόμαστε στη μετάνοια, στη δοξολογία, στην ευχαριστία μας. Όχι μόνο να μη γνωρίζει “η αριστερά τι ποιεί η δεξιά”*», αλλά, κατά κάποιο τρόπο, να μη γνωρίζουμε ούτε οι ίδιοι πως εργαζόμαστε. Κρυφά, αθόρυβα, απαλά, απλά.» Όταν ρώτησα πριν από καιρό ένα πολίο ιερέα της Μητροπόλεώς μας, 80 ετών, τι είναι αυτό, που έφεραν στην εποχή μας και

επισφράγισαν με τη ζωή τους οι σύγχρονοι Γέροντες, μου απάντησε: «Αυτοί, Δεσπότη μου, έφεραν πίσω την άσκηση, το παραδοσιακό ασκητικό φρόνημα και την αυθεντική ευσέβεια, και έδιωξαν τον ευσεβισμό.» Αυτό το λέει ένας ιερέας, που έζησε όλη αυτή την περίοδο, που περιγράφουμε. Ο δε όσιος Πορφύριος ήταν η πλήρης αναίρεση του διαστρεβλωμένου και αντορθόδοξου θρησκευτικού πνεύματος, που θέλει με το ζόρι να διορθώσει και να σώσει τον κόσμο, υπερτονίζοντας την αξία των «καλών έργων». Το μέγα έλεος του Χριστού θα μας σώσει, κι όχι τα έργα μας.

Τέλος, να τονίσουμε, ότι, ο μεγάλος τούτος νεοφανής όσιος, όπως και οι άλλοι σύγχρονοι και ομότροποί του εν Πνεύματι Αγίω Γέροντες Ιάκωβος Τσαλίκης, Παΐσιος Αγιορείτης, Ευμένιος Σαριδάκης, Βησσαρίων της Μονής Αγάθωνος κ.α. , ουδέποτε καλλιέργησαν τον «Γεροντισμό» και την οπαδοποίηση. Αυτό είναι φαινόμενο, που κυρίως ακολούθησε μετά την εκδημία τους, και καλλιεργήθηκε από ανθρώπους, οι οποίοι θέλησαν να τους μιμηθούν, χωρίς όμως να έχουν τις αρμόζουσες πνευματικές προϋποθέσεις.

Αυτός ήταν περίπου ο τρόπος, με τον οποίο έζησε τον Θεό και αγίασε ο ωραίος αυτός άνθρωπος, ο θεόμορφος, που έγινε δηλαδή, αποκαθαίροντας το κατ' εικόνα, καθ' ομοίωσιν Θεού· που «τον έστειλε ο Χριστός στα ύστερα του εικοστού αιώνα, για να δούμε πως είναι ο Χριστός», όπως μου είπε χαρακτηριστικά ένας συμπατριώτης μας. Και συμπληρώνω, ότι ένας τόπος που γεννά αγίους έχει μεγάλη ευλογία, έχει ελπίδες. Και η Ελλάδα και η Κύπρος μας, χώροι αγιότοκοι, θα εξέλθουν από τη σύγχρονη πολυποίκιλη κρίση, ευχαίς των αγίων μας· φθάνει να έχουμε μετάνοια, αληθινή μετάνοια, όπως μας τη δίδαξε ο Κύριος, οι απ' αιώνος άγιοι, αλλά και οι σύγχρονοι όσιοι, που προαναφέραμε, όπως την κήρυξε, έργω και λόγω, ο μέγας νεοφανής αστήρ της Εκκλησίας, όσιος και θεοφόρος πατήρ ημών Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης.

Επισφραγίζουμε το μικρό μας τούτο κείμενο, ικέσιο δέηση στον όσιο, με αναφορά στην ευχή, που επισφράγισε την επίγεια ευλογημένη βιοτή του. Η τελευταία προσευχή του Γέροντος, ενώ ξεψυχούσε, παρμένη από την αρχιερατική Προσευχή του Χριστού πριν το σωτήριο Πάθος, είναι και η βαρύτιμη πνευματική του παρακαταθήκη και ευλογία προς εμάς τους χριστιανούς των εσχάτων τούτων χρόνων: Ευχήθηκε για τους απανταχού της οικουμένης πιστούς, «ίνα ώσιν εν»!

Ταις του σου οσίου Πορφυρίου πρεσβείαις, ο Θεός, ελέησον και σώσον ημάς. Αμήν!

[1] Επισημαίνουμε ότι, σύμφωνα με επιστημονικό άρθρο του μακαριστού καθηγητή Πατρολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Στυλιανού Παπαδοπούλλου («Διακήρυξη αγιότητας αγίου (όχι: αγιοποίηση-αναγνώριση-ανακήρυξη)», στο: *Ο άγιος και ο μάρτυρας στη ζωή της Εκκλησίας. Εισηγήσεις 1Β΄ Συνεδρίου Πατερικής Θεολογίας*, εκδ. Αποστολικής Διακονίας Εκκλησίας Ελλάδος, Αθήναι 1994, σσ. 170-182), η ορθή από απόψεως Ορθόδοξης Θεολογίας σχετική ορολογία, την οποία και προτείνει να καθιερωθεί και την οποία και εμείς εδώ υιοθετούμε, είναι: διαπίστωση αγιότητας, διακήρυξη αυτής και εγγραφή του αγίου στο Εορτολόγιο.

[2] Γέροντος Πορφυρίου Καυσοκαλυβίτου, *Βίος και Λόγοι*, εκδ. Ιεράς Μονής Χρυσοπηγής, Χανιά 2009, σσ.369-370.

Πηγή: amen.gr